

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/651/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7108207456
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7108207456.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a sudcov JUDr. Ladislava Cakociho a JUDr. Slávky Zborovjanovej v právnej veci žalobcu Agrofarma, s.r.o. Svidník, so sídlom v Nižnom Orlíku č. 83, zastúpeného JUDr. Ivom Babjakom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Duklianska č. 648/19, proti žalovanej Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., so sídlom v Košiciach, Komenského č. 50, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Kerecman spoločnosť s ručením obmedzeným so sídlom v Košiciach, Rázusova č. 1, o náhradu majetkovej ujmy v sume 46.006,77 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 11.3.2014, č. k. 34C/46/2008-462 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v sume 625,07 eura platbou Advokátskej kancelárii JUDr. Peter Kerecman s.r.o., Košice do sedem dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania v 100%-nej výške o ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Týmto rozsudkom rozhodol súd prvého stupňa o peňažnom nároku žalobcu titulom majetkovej ujmy z dôvodu obmedzenia užívania pozemkov v ochrannom pásme vodárenského zdroja.

Pri rozhodovaní vychádzal súd prvého stupňa zo zistenia, že rozhodnutím Okresného úradu G., odbor životného prostredia zo dňa X.X.XXXX boli určené pásma hygienickej ochrany vodného zdroja B. G. na žiadosť C. H. Z. R. Š..C.. Y. zo dňa X.X.XXXX, ktorého právnym nástupcom sa stal Slovenský vodohospodársky podnik š.p.. Na základe zmlúv o odbere so SVP žalovaný už v roku XXXX odoberal vodu z vodárenského zdroja B. - G.Í. v pásme hygienickej ochrany II. stupňa - vnútorne sa nachádzal celé územie T.É. B. N. D. Z. Č. G. parc. reg. „X. Č..XXXX Z. XXXX. Ďalej vychádzal zo zistenia, že žalobca má prenajaté poľnohospodárske pozemky v kat. úz. T. B.Í., D. Y.. Ú.. B. G. Z. N. D.. V r. XXXX za ktorý si nárokuje majetkovú ujmu to bolo 372,89 ha. Žalobca si tak v konaní uplatnil náhradu za majetkovú ujmu za obmedzenie obhospodarovania 372,89 ha. Žalobca v roku XXXX vykonával bežné hospodárenie na prenajatých pozemkoch v kat. úz. T. B., N. D. Z. G., vykázal rastlinnú výrobu, úrodu zrnovín, je evidovaný na Správe katastra G. ako držiteľ alebo iná oprávnená osoba poľnohospodárskej pôdy a na základe platobných výmerov príslušných obcí aj uhradil vyrubené dane z nehnuteľností.

Na základe uvedených zistení súd prvého stupňa riešil aktívnu legitimáciu žalobcu na uplatnenie majetkovej ujmy podľa § 32 ods. 6 zák. č. 364/2004 Z.z., nakoľko mal za to, že žalobca preukázateľne nie je vlastníkom pozemkov nachádzajúcich sa v ochrannom pásme vodného zdroja B. - G.. Podľa

názoru súdu prvého stupňa aplikáciou ust. § 32 ods. 6 nemožno aktívnu legitímáciu žalobcu odvodiť poukazom na znenie § 30 ods. 2 zák. č. 364/2004 Z.z.. Toto ustanovenie podľa názoru súdu patrí k ustanoveniam zákona upravujúcim všeobecné povinnosti na ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov. K týmto všeobecným povinnostiam sú povinní nielen vlastníci poľnohospodárskych a lesných pozemkov, ale aj správcovia a nájomcovia poľnohospodárskych a lesných pozemkov. Z týchto všeobecných povinností nemožno bez právnej úpravy odvodiť právo žalobcu ako nájomcu na náhradu majetkovej ujmy, ktorá mu pri užívaní poľnohospodárskych pozemkov patriacich do ochranného pásma vodárenského zdroja môže vzniknúť. Zákon č. 364/2004 Z.z. ako špeciálny zákon žalobcovi právo na náhradu majetkovej ujmy nepriznáva. Keďže vecná aktívna legitímácia žalobcu v konaní nebola preukázaná, bolo podľa názoru súdu bezpredmetné skúmanie samotnej majetkovej ujmy, a taktiež bolo bezpredmetné zaoberať sa námietkou premlčania. Samotná skutočnosť, že žalobca nie je vecne aktívne legitímovaný mala za následok, že súd žalobu zamietol.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd s poukazom na ust. § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 7 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie. V odvolaní uviedol, že súd prvého stupňa podľa jeho názoru neúplne zistil skutkový stav veci a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa nesprávne posúdil vec, keď svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že jeho nárok nie je po právu, lebo ten patrí len vlastníkovi pôdy. V tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Sžnč 3/03, v ktorom najvyšší súd priznal žalobcovi, ktorý bol nájomca poľnohospodárskej pôdy právo, aby Ministerstvo pôdohospodárstva SR konalo a rozhodlo o jeho žiadosti vo veci náhrady majetkovej ujmy. Nesúhlasil s názorom súdu prvého stupňa, že najvyšší súd v tomto prípade rozhodoval o povinnosti rozhodnúť o žiadosti a nie o náhrade majetkovej ujmy. Tým, že vo veci konal uznal aktívnu legitímáciu Poľnohospodárskeho družstva Brezov a považoval nájomcu v zmysle tohto ustanovenia za vlastníka. Ďalej uviedol, že súd prvého stupňa úplne ignoroval názor Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktoré podalo výklad k § 30 ods. 2 zák. č. 364/2004 Z.z.. Nevie, prečo si súd prvého stupňa osvojil názor žalovaného, že sa jedná o výklad Ministerstva pôdohospodárstva SR, ktoré s týmto zákonom nemá nič spoločné. Podľa jeho názoru aj ďalšie rozhodnutia súdov dávajú jednoznačne za pravdu jeho názoru, keď vo svojich rozhodnutiach nájomcu považujú za aktívne legitímovaného a s touto otázkou sa už dávno vysporiadali. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/21/2010, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že za vlastníka na účely práva na náhradu nemajetkovej ujmy treba považovať aj nájomcu pôdy, ktorého sa osobitná sústava obhospodarovania týka. Súd prvého stupňa vôbec nebral do úvahy pre koho je zákon určený. Predložil súdu štatistické zistenia, že podľa Štatistického úradu SR v r. 2005 z využitej poľnohospodárskej pôdy bola až 1,706.180,99 ha prenajatá. Preto aj právna úprava obsiahnutá v zák. č. 364/2004 Z.z. neupravuje len vzťahy týkajúce sa k 173 309,06 ha pôdy, ale aj vzťahy k 1,706.180,99 ha, ktorá je prenajatá. Ak zákon č. 364/2004 Z.z. nie je určený pre nájomcov, potom kladie otázku, čím sa majú správať nájomcovia, ktorí hospodária na 1,706.180,99 ha pôdy. Prvostupňový súd sa vôbec nezaoberal ani tým, že pôdu neznámych vlastníkov a vo vlastníctve štátu Slovenský pozemkový fond prenajíma podnikateľským subjektom. Ak by aktívnu legitímáciu mali len vlastníci, ako tvrdí prvostupňový súd, tak zákonodarcia by určite upravil podľa čoho a ako sa majú riadiť nájomca, ktorý prenajíma pôdu neznámych vlastníkov. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutia iných súdov, ktorý sa s aktívnou legitímáciou nájomcov v podobných prípadoch vyrovnali, jedna sa o rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/115/2005, Okresného súdu v Topoľčanoch sp. zn. 5C/93/04 a medzitímneho rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 17C/105/2006.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, súd prvého stupňa správne a úplne zistil skutkový stav, vykonal všetky potrebné dôkazy, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie presvedčivo, jasne a zrozumiteľne odôvodnil. Žiada preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolačný súd je v prejednávanej veci toho názoru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci ak dospel k záveru, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný, ktorý následne aj správne právne posúdil, ak žalobu zamietol. Ani počas odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového ani právneho stavu, preto odvolací súd na skutkové zistenia a na právne normy, ktoré použil súd prvého stupňa poukazuje a v celom rozsahu sa s nimi stotožňuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

K odvolaniu žalobcu je potrebné uviesť, že toto nemožno považovať za dôvodné, ak vychádza z názoru, že nárok na majetkovú ujmu podľa § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. patrí nielen vlastníkovi, ale aj nájomcovi za preukázané obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

Podľa § 30 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. vlastník, správca alebo nájomca (ďalej len „vlastník“) poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov je povinný ich obhospodarovať takým spôsobom, ktorý nielen zachová vhodné podmienky na výskyt vôd, ale aj napomáha zlepšovanie vodných pomerov; je povinný najmä zabraňovať škodlivým zmenám odtokových pomerov, splavovaniu pôdy a dbať o udržiavanie pôdnej vody a o zlepšenie retenčnej schopnosti územia.

Podľa § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. za preukázané obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov patrí vlastníkovi pozemkov náhrada majetkovej ujmy v primeranom a preukázateľnom rozsahu, ktorú je povinný poskytnúť na jeho žiadosť ten, kto odoberá vodu, alebo ten, kto žiada o povolenie na odber vody z vodárenského zdroja; pri vodárenskej nádrži vlastník alebo stavebník vodnej stavby slúžiacej na vzdúvanie vody vo vodárenskej nádrži. Majetkovú ujmu možno uhradiť na základe dohody o určení výšky za ročné, prípadne dlhšie obdobie alebo dohody o jednorazovej náhrade. Ak sa nedosiahne dohoda, výška majetkovej ujmy sa určí na základe znaleckého posudku podľa osobitného predpisu. Pozemky v ochrannom pásme I. stupňa možno vo verejnom záujme vyvlastniť.

Citované zákonné ustanovenie § 32 ods. 6 definuje osobu, ktorej nárok na majetkovú ujmu patrí, ako vlastníka pozemkov. Nemožno súhlasiť s názorom odvolateľa v tom, že za vlastníka poľnohospodárskeho pozemku podľa tohto ustanovenia možno rozumieť aj správcu alebo nájomcu poľnohospodárskych pozemkov. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalovaného, že legislatívna skratka „vlastníka“ zavedená ust. § 30 ods. 2 nie je legálnou definíciou uvedenou vo vymedzí základných pojmov § 2 zákona č. 364/2004 Z.z. vzťahujúcim sa na celý text právneho predpisu, ale legislatívnou skratkou na označenie subjektu vykonávajúceho takú činnosť, ktorá môže ovplyvniť stav povrchových a pozemných vôd. Preto táto legislatívna skratka uvedená v tomto ustanovení sa nemôže týkať tých ustanovení zákona, ktorým výslovne zákonodarca dal právo alebo povinnosť len vlastníkovi pozemkov, tak ako je tomu v § 32 ods. 6 cit. zákona. K uvádzanému uzneseniu Najvyššieho súdu SR sp. zn. Sžnč 3/03 je potrebné uviesť, že toto je bez právneho významu vo vzťahu k prejednávanej veci, pretože ako správne uviedol súd prvého stupňa Najvyšší súd sa vo veci nezaoberal dôvodnosťou žiadosti o zaplatenie majetkovej ujmy adresovanej ministerstvu.

Je nesporné, že úmyslom zákonodarcu bolo chrániť právo vlastníka poľnohospodárskeho pozemku. Osoba, ktorá utrpí majetkovú ujmu v prípade obmedzenia možnosti užívania poľnohospodárskeho pozemku v dôsledku zriadenia ochranného pásma je teda vždy vlastník. Je treba súhlasiť s názorom žalovaného v tom, že ak pozemok užíva vlastník sám, bude mať z neho nižší výnos. Ak však umožní využívanie pozemku tretej osobe na základe nájomnej zmluvy, je potrebné predpokladať, že táto tretia osoba, ak si vôbec taký pozemok prenajme, bude trvať na zohľadnení skutočnosti, že jeho užívanie je obmedzené, vo výške nájomného, ktorú platí vlastníkovi. Preto nájomca v dôsledku zaradenia pozemkov do ochranného pásma už pojmovo žiadnu ujmu utrpieť nemôže. Tomu nasvedčuje i časť dôvodovej správy, ktorá v súvislosti s ust. § 32 ods. 6 pojednáva iba „o vlastníkovi“ pozemkov, hoci a nepochybne, ak by malo ísť aj o ďalšie subjekty v dôvodovej správe by sa to prejavilo.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Výrok o trovách odvolacieho konania vyplýva z ust. § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. podľa ktorých právo na náhradu trov odvolacieho konania má úspešný účastník v danom prípade žalovaný,

preto mu súd priznal náhradu trov odvolacieho konania spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia a to za jeden úkon právnej pomoci - vyjadrenie k odvolaniu podľa § 10 ods. 1 v sume 512,85 eura, 1 x rež. paušál v sume 8,04 eura a DPH vo výške 20%, teda v sume 104,18 eura.

Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.